

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 11060
Tarih: 01.02.2021

40903

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

375 sayılı KHK'nın 35. Maddesi ile il valiliklerince oluşturulan ve yine valilerin başkanlık yaptığı komisyon tarafından yapılan inceleme sonuçlarında Güvenlik Soruşturmasında gerekli koşulları taşımadıkları gerekçesi ile İzmir Büyükşehir Belediyesi İZENERJİ ve İZELMAN'da 17, Aydın Büyükşehir Belediyesinde 34, Aydın, Efeler Belediyesinde 25 ve yine Aydın Germencik Belediyesinde 21 kişi olmak üzere toplam da 97 işçinin iş akitleri feshedilmiştir. Oysa Anayasa Mahkemesi vatandaşların kişisel veri niteliğindeki bilgilerinin memuriyete girişte değerlendirmeye tabi tutulmasının Anayasa'ya aykırı olduğuna karar vererek memuriyete girişte "güvenlik soruşturması şartı" arayan düzenlemeyi 24.07.2019 tarih ve 2018/73 E. 2019/65 Kararı ile iptal etmiş olup 29 Kasım 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

İzmir ve Aydın Belediyelerinden, muhalafet belediyelerini kriminalize edici, kayyımcı bir anlayışı ifade eden bu uygulamanın siyasi bir karar olduğu yönünde itirazlar yapılmıştır. Ayrıca işten atılmaların yasaklandığı bu süreçte Belediye çalışanları, damgalayıcı "Ahlak ve iyi niyet kurallarının ihlal edilmesi" maddesi olan İş Kanunu'nun 25/2 maddesi (Kod 29) uygulanarak işten atılmaları İş Yasası madde 25/2'nin (Kod 29) "işten atılmaların yasaklanması" kararını delmek amacıyla valilikler tarafından da istismar edildiğini

göstermektedir. Ağır bir saldırı ve ayrımcılık içeren bu fesih kararları tamamen hukuksuzdur. İşten atılmaların yasak olduğu pandemi döneminde İş Kanunu'nun 25/2 maddesi (Kod 29) bir fırsat kapısına dönüştürülerek yüzlerce çalışanın hakları ağır şekilde gasp edilmektedir. Bu hakkaniyet ilkesine ve hukuka aykırı bir uygulamadır. Keyfi ve hukuksuz bir şekilde belediye çalışanlarının iş akitleri feshedilmiştir.

Anayasa'nın 2.maddesinde düzenlenen hukuk devleti; insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve kanunlarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Ancak valiliklerce yapılan bu hukuksuz uygulama ile ;

“Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir” hükmü ile yerinden yönetim ilkesine uygun düzenlenen yerel yönetimlerde çalışan personelin Vali'nin başkanlığında toplanan kurulun teklifi ve İçişleri Bakanı'nın onayı ile kamu görevinden çıkartılması Anayasanın 127. maddesine aykırılık teşkil etmekte,

İnsanların, yargı kararına dayanmadan 'kamu görevlerinden ihraç' gibi bir cezai yaptırıma maruz kalmaları Anayasa'nın 38. maddesindeki masumiyet karinesini ortadan kaldırmakta,

Anayasa Mahkemesi'nin kamuda işçi statüsünde çalışacak işçilere yönelik arşiv araştırması yapılmasının yasal dayanağı olan kanun hükmünü iptal ettiği göz önüne alındığında yapılan arşiv araştırmasının, güvenlik soruşturmasının hukuki dayanağı bulunmamakta olup hukuka aykırı işlem yapılmakta, muhalif belediyelere ve çalışanlarına yönelik bir cadı avı anlamına gelmektedir.

Basında yer alan açıklamalar doğrultusunda işçilerin “siyasi düşünce” veya “felsefi inanç” nedeniyle güvenlik soruşturmalarının olumsuz sonuçlandırılması ile ayrımcılık yasağını düzenleyen ve Anayasa'nın 10. Maddesinde yer alan “Kanun Önünde Eşitlik” ilkesini yok sayılmakta,

Yine basında yer alan sendikalı olmak, sendikal faaliyetlere katılmak, basın açıklaması gibi etkinlikler gerekçesiyle güvenlik soruşturmalarının olumsuz sonuçlandırılması ile Anayasa, AİHS ve ilgili mevzuat gereğince güvence altına alınan “ifade ve örgütlenme özgürlüğü” ilkesine aykırılık teşkil etmekte,

4857 sayılı İş Kanunu'nun 18. Maddesi gereğince işçilerin iş sözleşmelerinin gerekçe bildirmek suretiyle ve yazılı olarak fesh edilmesi gerektiği ancak iş akitleri feshedilen işçilere

acık ve kesin nitelikte yazılı bir fesip gerekçesi tebliğ edilmemesi nedeniyle ilgili kanunun hükümlerine yetki ve şekil yönünden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6/1. Maddesine de aykırılık teşkil ettiği görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Valiliklerin, belediyelerden işçi çıkarma ya da belediyelere işçi alım yetkisi bulunmakta mıdır?
- 2- Hukuken işten çıkarmaların dayanağı yokken Aydın ve İzmir Büyükşehir Belediyeleri ve ilçe belediyelerde çalışan işçiler için bu uygulamalar nasıl gerçekleştirilmektedir?
- 3- İş akitleri Kod 29 ile fesh edilen işçilerden sendika üyesi olan işçi sayısı kaçtır? Bu işçiler hangi sendikalara üyedirler?
- 4- Kod 29 ile iş akitleri fesh edilen işçilerin özellikle sendika üyeleri, Kürt ve Alevi yurttaşlar olduğuna yönelik basında yer alan iddialar araştırılmış mıdır?
- 5- Soruşturma kararlarının sadece kişilerin muhalif düşüncelerine dayandığı, bir çalışanın babasının sendikalı olması nedeniyle güvenlik soruşturmasının olumsuz sonuçlandığına yönelik basında yer alan iddialar doğru mudur?
- 6- İş akitleri Kod 29 ile fesh edilen işçilerin işten çıkarılmalarının gerekçeleri neden kendilerine tebliğ edilmemiştir?
- 7- Yargı kararı olmaksızın, ortada suç olmaksızın, istihbari bilgilerle muhalif kimlikli insanları tespit ederek işinden etmek kayyım atanan Diyarbakır, Van ve bölgedeki yüze yakın belediyede yapılan kayyım uygulamalarının devamı niteliğinde midir? AKP'li olmayan belediyeler valilikler eliyle ekonomik ve siyasi açıdan baskı altına mı alınmak istenmektedir?
- 8- Kod 29 ile işten çıkarılan kadınların yüz kızartıcı bir maddeden iş akitleri fesh edildiği için iş ve ev hayatlarında karşılaşacakları mobbing, ayrımcılık ve cinsiyetçi baskılar nedeniyle telafisi mümkün olmayacak şiddet eylemleri yaşanmasını önüne geçmek üzere bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 9- Anayasa Mahkemesi'nin kamuda işçi statüsünde çalışacak işçilere yönelik arşiv araştırması yapılmasının yasal dayanağı olan kanun hükmünü iptal etmiştir. Bu durumda Anayasa Mahkemesi'nin kararlarına uymak hukukun gereği değil midir? Hukuk dışına çıkan valiler cezalandırılacak mıdır?

40903

- 10-Haklarında hiçbir mahkeme kararı veya kesinleşmiş cezaları bulunmayan, iş akitlerinin keyfi ve hukuksuz bir şekilde fesih edilmesi sonucunda hak arayacak olan 97 çalışanın kazanacakları tazminat ve hak edişler nedeniyle kurumların uğrayacağı maddi zarar söz konusu hukuksuz kararlara imza atan valilere rücu edilecek midir?
- 11-İzmir valisi ve Aydın valisinin bu hukuki dayanaktan yoksun kararlara imza atabilmeleri valiliklerin seçilmiş yöneticilere sahip yerel yönetimler üstünde kayyım pozisyonunda olduklarını mı göstermektedir?